

Laidiens: **22.10.2015., Nr. 207**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2015/207.1**

Ministru kabineta noteikumi Nr. 537

Rīgā 2015. gada 22. septembrī (prot. Nr. 50 10. §)

Noteikumi par nodokļu maksātāju un nodokļu maksātāju struktūrvienību reģistrāciju Valsts ieņēmumu dienestā

*Izdoti saskaņā ar likuma "Par nodokļiem un nodevām"
15.¹ panta septīto daļu un likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu"
13. panta pirmo un ceturto daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā nodokļu maksātājus un nodokļu maksātāju struktūrvienības, kas nav jāreģistrē Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā, reģistrē Valsts ieņēmumu dienestā, kā arī Valsts ieņēmumu dienestā iesniedzamos dokumentus.
2. Nodokļu maksātājus un nodokļu maksātāju struktūrvienības reģistrē Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu maksātāju reģistrā (turpmāk – nodokļu maksātāju reģistrs), kas ir Nodokļu informācijas sistēmas sastāvdaļa. Tās pārzinis un turētājs ir Valsts ieņēmumu dienests.
3. Nodokļu maksātāju reģistrs daļā par reģistrētiem saimnieciskās darbības veicējiem, fiziskajām personām, kuras atbilstoši iedzīvotāju ienākuma nodokli reglamentējošiem normatīvajiem aktiem var neregistrēties Valsts ieņēmumu dienestā kā saimnieciskās darbības veicējas, budžeta finansētām institūcijām, budžeta nefinansētām iestādēm, ārvalstu diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām, zvērinātu advokātu birojiem, nerezidentu (ārvalsts komersantu) pastāvīgajām pārstāvniecībām Latvijā un nodokļu maksātāju struktūrvienībām ir publiski pieejams, un tā ierakstiem ir publiska ticamība.

II. Valsts ieņēmumu dienestā reģistrējamie nodokļu maksātāji un nodokļu maksātāju struktūrvienības

4. Valsts ieņēmumu dienests nodokļu maksātāju reģistrā reģistrē šādus nodokļu maksātājus:
 - 4.1. fiziskās personas:
 - 4.1.1. kuras veic saimniecisko darbību;
 - 4.1.2. kuras ir darba devēji;
 - 4.1.3. kuras ir pašnodarbinātie;
 - 4.1.4. kuras ir iekšzemes darba ņēmēji pie darba devēja – ārvalstnieka;

4.1.5. kuras ir ārvalstu darba ņēmēji pie darba devēja – ārvalstnieka;

4.1.6. kuras atbilstoši iedzīvotāju ienākuma nodokli reglamentējošiem normatīvajiem aktiem var neregistrēties Valsts ieņēmumu dienestā kā saimnieciskās darbības veicējas un ir paziņojušas Valsts ieņēmumu dienestam par saimnieciskās darbības veikšanu;

4.1.7. kuras atbilstoši iedzīvotāju ienākuma nodokli reglamentējošiem normatīvajiem aktiem no saviem algotā darba ienākumiem pašas aprēķina un maksā algas nodokli;

4.2. valsts institūcijas un citus subjektus, kas nav reģistrējami Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā:

4.2.1. budžeta finansētās institūcijas;

4.2.2. budžeta nefinansētās iestādes;

4.2.3. ārvalstu diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības;

4.2.4. zvērinātu advokātu birojus;

4.2.5. nerezidentu (ārvalsts komersantu) pastāvīgās pārstāvniecības Latvijā, kas saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām" visu nodokļu likumu piemērošanai uzskatāmas par atsevišķiem iekšzemes nodokļu maksātājiem;

4.2.6. nodokļu maksātāju struktūrvienības (t. sk. tīmekļvietņu struktūrvienības), kas nav filiāles.

III. Valsts ieņēmumu dienestā reģistrējamo nodokļu maksātāju un nodokļu maksātāju struktūrvienību reģistrēšanas termiņi un paziņošanas termiņi par saimniecisko darbību, izmantojot tiesības neregistrēties Valsts ieņēmumu dienestā kā saimnieciskās darbības veicējam

5. Šo noteikumu 4.1. apakšpunktā minētās fiziskās personas un 4.2. apakšpunktā minētie subjekti kā nodokļu maksātāji reģistrējas Valsts ieņēmumu dienestā šādos termiņos:

5.1. fiziskās personas:

5.1.1. šo noteikumu 4.1.1. apakšpunktā minētās fiziskās personas – pirms saimnieciskās darbības uzsākšanas;

5.1.2. šo noteikumu 4.1.2. apakšpunktā minētās fiziskās personas – 10 dienu laikā pēc līguma noslēgšanas ar darba ņēmēju par darba veikšanu par atlīdzību;

5.1.3. šo noteikumu 4.1.3. apakšpunktā minētās fiziskās personas, izņemot personas, kuru pastāvīgā dzīvesvieta ir Latvijas Republikā un kuras saņem autoratlīdzību (autortiesību un blakustiesību atlīdzību), – vienlaikus ar saimnieciskās darbības reģistrēšanu;

5.1.4. šo noteikumu 4.1.4. apakšpunktā minētās fiziskās personas – 10 dienu laikā pēc līguma noslēgšanas par darba veikšanu par atlīdzību (neatkarīgi no tā, vai līgums noslēgts saskaņā ar Latvijas Republikas vai citas valsts tiesību aktiem);

5.1.5. šo noteikumu 4.1.5. apakšpunktā minētās fiziskās personas – 10 dienu laikā no statusa iegūšanas dienas Latvijas Republikā;

5.1.6. šo noteikumu 4.1.6. apakšpunktā minētās fiziskās personas – piecu darbdienu laikā pēc tāda līguma noslēgšanas dienas, kas rada pienākumu fiziskai personai par to paziņot;

5.1.7. šo noteikumu 4.1.7. apakšpunktā minētās fiziskās personas – rezidenti – līdz tā mēneša beigām, kas seko mēnesim, kurā fiziskā persona ir stājusies darba tiesiskajās attiecībās ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"

4. panta pirmās daļas 4. un 5. punktā minēto darba devēju;

5.1.8. šo noteikumu 4.1.7. apakšpunktā minētās fiziskās personas – nerezidenti – līdz tā mēneša beigām, kas seko mēnesim, kurā fiziskā persona ieradusies Latvijas Republikā veikt algotu darbu ārvalsts darba devēja labā;

5.2. valsts institūcijas un citi subjekti, kas nav reģistrējami Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā:

5.2.1. šo noteikumu 4.2.1., 4.2.2., 4.2.3. un 4.2.4. apakšpunktā minētie subjekti – 10 dienu laikā no to izveidošanas dienas;

5.2.2. šo noteikumu 4.2.5. apakšpunktā minētie subjekti – 10 dienu laikā no to darbības uzsākšanas Latvijā;

5.2.3. šo noteikumu 4.2.6. apakšpunktā minētie subjekti – 10 dienu laikā no lēmuma pieņemšanas par struktūrvienības izveidošanu.

6. Pašnodarbinātā persona, kuras pastāvīgā dzīvesvieta ir Latvijas Republikā un kura saņem autoratlīdzību (autortiesību un blakustiesību atlīdzību), izņemot autortiesību mantinieku un citu autortiesību pārņēmēju, reģistrējas Valsts ieņēmumu dienestā līdz tā mēneša desmitajam datumam, kas seko mēnesim, kurā mēneša ienākumi sasnieguši vienu divpadsmito daļu no Ministru kabineta noteiktā obligāto iemaksu objekta minimālā apmēra pašnodarbinātajam.

7. Nodokļu maksātāju struktūrvienības Valsts ieņēmumu dienestā reģistrē nodokļu maksātājs, kurš izveidojis struktūrvienību (turpmāk – galvenais uzņēmums).

8. Nodokļu maksātājs 10 dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas par saimnieciskās darbības izbeigšanu, Valsts ieņēmumu dienestā reģistrējamās personas likvidāciju vai darbības pārtraukšanu un struktūrvienības darbības izbeigšanu par to rakstiski informē Valsts ieņēmumu dienestu.

IV. Valsts ieņēmumu dienestā iesniedzamie dokumenti

9. Nodokļu maksātājs, reģistrējoties Valsts ieņēmumu dienestā, uzrāda personu apliecinošu dokumentu. Ja dokumentus Valsts ieņēmumu dienestā iesniedz reģistrējamā nodokļu maksātāja pilnvarotā persona, tā papildus personu apliecinošam dokumentam uzrāda pilnvarojumu iesniegt dokumentus.

10. Šo noteikumu 4.1. apakšpunktā minētās fiziskās personas, reģistrējoties Valsts ieņēmumu dienestā, iesniedz šādus dokumentus:

10.1. aizpildītu nodokļu maksātāja (fiziskās personas) reģistrācijas lapu (1. pielikums);

10.2. nekustamā īpašuma (ēkas vai dzīvokļa īpašuma) īpašnieka vai tiesiskā valdītāja izsniegtu piekrišanu nodokļu maksātāja saimnieciskās darbības veikšanas vietas reģistrācijai attiecīgajā ēkā vai dzīvokļa īpašumā. Ja nekustamajam īpašumam ir kopīpašnieki, nodokļu maksātājs saimnieciskās darbības veikšanas vietas reģistrācijai attiecīgajā ēkā vai dzīvokļa īpašumā iesniedz visu nekustamā īpašuma kopīpašnieku vai tiesisko valdītāju piekrišanu. Piekrišanā norāda ēkas kadastra apzīmējumu vai telpu grupas kadastra apzīmējumu, īpašnieka, kopīpašnieku vai tiesisko valdītāju vārdu, uzvārdu un personas kodu vai nosaukumu (firmu) un reģistrācijas numuru;

10.3. ja šo noteikumu 10.1. apakšpunktā minēto reģistrācijas lapu paraksta persona, kurai pieder konkrētajā adresē norādītais nekustamais īpašums vai tā kopīpašuma domājamā daļa vai kura ir deklarējusies konkrētajā adresē, nekustamā īpašuma (ēkas vai dzīvokļa īpašuma) īpašnieka vai tiesiskā valdītāja un nekustamā īpašuma kopīpašnieku vai tiesisko valdītāju piekrišana nav jāiesniedz.

11. Šo noteikumu 4.2. apakšpunktā minētās valsts institūcijas un citi subjekti, kas nav reģistrējami Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā, reģistrējoties Valsts ieņēmumu dienestā, iesniedz:

11.1. aizpildītu nodokļu maksātāja (valsts institūcijas vai cita subjekta) reģistrācijas lapu (2. pielikums);

11.2. nekustamā īpašuma (ēkas vai dzīvokļa īpašuma) īpašnieka vai tiesiskā valdītāja izsniegtu piekrišanu valsts institūcijas vai cita subjekta reģistrācijai attiecīgajā ēkā vai dzīvokļa īpašumā. Ja nekustamajam īpašumam ir kopīpašnieki, valsts institūcijas vai cita subjekta reģistrācijai attiecīgajā ēkā vai dzīvokļa īpašumā nepieciešams iesniegt visu nekustamā īpašuma kopīpašnieku vai tiesisko valdītāju piekrišanu. Piekrišanā norāda ēkas kadastra apzīmējumu vai telpu grupas kadastra apzīmējumu, īpašnieka, kopīpašnieku vai tiesisko valdītāju vārdu, uzvārdu un personas kodu vai nosaukumu (firmu) un reģistrācijas numuru;

11.3. ja šo noteikumu 11.1. apakšpunktā minēto reģistrācijas lapu paraksta persona, kurai pieder adresē norādītais nekustamais īpašums vai tā kopīpašuma domājamā daļa, nekustamā īpašuma (ēkas vai dzīvokļa īpašuma) īpašnieka vai tiesiskā valdītāja un nekustamā īpašuma kopīpašnieku vai tiesisko valdītāju piekrišana nav jāiesniedz.

12. Personas, kuras atbilstoši iedzīvotāju ienākuma nodokli reglamentējošiem normatīvajiem aktiem var neregistrēties Valsts ieņēmumu dienestā kā saimnieciskās darbības veicējas un kuras ir paziņojušas Valsts ieņēmumu dienestam par saimnieciskās darbības veikšanu, iesniedz:

12.1. paziņojumu, ka vēlas saimnieciskās darbības ienākumu noteikt atbilstoši likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11. panta divpadsmitajai daļai;

12.2. kopiju katram līgumam, kas noslēgts par nekustamā īpašuma iznomāšanu vai izīrēšanu, lietu nodošanu apakšnomniekam vai apakšīrniekam, kustamās mantas iznomāšanu, dabas resursu izmantošanu vai izmantošanas aprobežojumiem vai ienākumu gūšanu no kustamās lietas atsavināšanas.

13. Šo noteikumu 4.1.2. apakšpunktā minētās fiziskās personas, reģistrējoties Valsts ieņēmumu dienestā, iesniedz ar darba ņēmēju noslēgto līgumu (kopiju) par darba veikšanu par atlīdzību.

14. Šo noteikumu 4.1.4. apakšpunktā minētās fiziskās personas, reģistrējoties Valsts ieņēmumu dienestā, iesniedz līgumu (kopiju) par darba veikšanu par atlīdzību.

15. Šo noteikumu 4.1.5. apakšpunktā minētās fiziskās personas, reģistrējoties Valsts ieņēmumu dienestā, iesniedz dokumentus, kuros norādīts:

15.1. nosūtītājvalsts darba devēja nosaukums un juridiskā adrese;

15.2. laikposms, uz kādu persona nosūtīta veikt konkrētu darbu Latvijā (attiecīgā laikposma sākuma un beigu datums, mēnesis un gads);

15.3. pakļautība attiecīgās valsts sociālās apdrošināšanas normatīvajiem aktiem.

16. Fiziskām personām – pašnodarbinātajiem, uz kuriem attiecas profesionālās darbības jomu reglamentējošie normatīvie akti, kuros noteiktas īpašas prasības attiecībā uz profesionālās darbības veicēja izglītību, profesionālo kvalifikāciju apliecinājošiem dokumentiem vai profesionālās darbības nosaukuma lietošanu, – reģistrējoties Valsts ieņēmumu dienestā nodokļu maksātāju statusā, šo noteikumu 10.1. apakšpunktā minētās reģistrācijas lapas iesniegšanas brīdī ir jābūt tiesīgiem darboties konkrētajā profesijā kā saimnieciskās darbības veicējiem.

17. Papildus šo noteikumu 11. punktā norādītajiem dokumentiem ārvalstu diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības, zvērinātu advokātu biroji un nerezidentu (ārvalsts komersantu) pastāvīgās pārstāvniecības Latvijā iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā šādu dokumentu kopijas:

17.1. ārvalstu diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības – Ārlietu ministrijas izziņu par pārstāvniecības akreditāciju Latvijas Republikā;

17.2. zvērinātu advokātu biroji – Latvijas Zvērinātu advokātu padomes rakstisku paziņojumu par biroja reģistrēšanu padomē;

17.3. nerezidentu (ārvalsts komersantu) pastāvīgās pārstāvniecības Latvijā – dokumentu, kas apliecina ārvalsts komersanta reģistrāciju attiecīgajā valstī, ja attiecīgās ārvalsts tiesību aktos ir paredzēta reģistrācija, bet, ja šāda reģistrācija likumā nav paredzēta, kā arī tiek atvērta ārvalsts organizācijas pārstāvniecība, – citu dokumentu, kas apliecina ārvalsts komersanta vai organizācijas tiesisko statusu attiecīgajā valstī.

18. Reģistrējot Valsts ieņēmumu dienestā nodokļu maksātāja struktūrvienību, galvenais uzņēmums (arī fiziskās personas, kas veic saimniecisko darbību), uzrādot iesniedzēja (pilnvarotās personas) personu apliecinošu dokumentu un pilnvarojumu iesniegt dokumentus, papildus iesniedz:

18.1. ziņas par struktūrvienībām (3. pielikums);

18.2. struktūrvienības telpu lietošanas tiesības apliecinošus dokumentus (kopijas), kas ir spēkā iesniegšanas brīdī, ja struktūrvienības telpas nav reģistrētāja īpašumā;

18.3. nekustamā īpašuma īpašnieka vai tā tiesiskā valdītāja izsniegtu piekrišanu struktūrvienības reģistrēšanai tam piederošajā nekustamajā īpašumā, izņemot gadījumu, ja struktūrvienības telpas ir reģistrētāja īpašumā;

18.4. lai reģistrētu struktūrvienību attiecīgajā ēkā vai dzīvokļa īpašumā, ja nekustamajam īpašumam ir kopīpašnieki, – visu nekustamā īpašuma kopīpašnieku vai tiesisko valdītāju piekrišanu. Piekrišanā norāda ēkas kadastra apzīmējumu vai telpu grupas kadastra apzīmējumu, īpašnieka, kopīpašnieku vai tiesisko valdītāju vārdus, uzvārdus un personas kodus vai nosaukumu (firmu) un reģistrācijas numuru.

19. Ja mainās šo noteikumu 10., 11. un 18. punktā minētajos dokumentos norādītā informācija, persona par to 10 dienu laikā informē Valsts ieņēmumu dienestu, iesniedzot atbilstošu iesniegumu (4., 5. vai 6. pielikums).

20. Šo noteikumu 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18. un 19. punktā minētos dokumentus un pilnvarojumu Valsts ieņēmumu dienestā var iesniegt arī elektroniski, parakstot tos ar drošu elektronisko parakstu vai izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu. Ja nodokļu maksātājs reģistrējas Valsts ieņēmumu dienestā elektroniski, šo noteikumu 9. punktā minētos dokumentus nepievieno.

V. Nodokļu maksātāju un nodokļu maksātāju struktūrvienību reģistrācijas kārtība

21. Nodokļu maksātājiem un nodokļu maksātāju struktūrvienībām piešķir šādus nodokļu maksātāju reģistrācijas kodus:

21.1. personām, kurām Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde ir piešķirusi personas kodu, piešķirtais nodokļu maksātāja reģistrācijas kods ir identisks personas kodam;

21.2. personām, kurām Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde nav piešķirusi personas kodu, Valsts ieņēmumu dienests piešķir 11 zīmju nodokļu maksātāja reģistrācijas kodu;

21.3. valsts institūcijām un citiem subjektiem, kas nav reģistrējami Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā, Valsts ieņēmumu dienests piešķir 11 zīmju nodokļu maksātāja reģistrācijas kodu.